

Wyrok z dnia 28 lipca 1999 r.

I PKN 166/99

Pracownikowi, który po rozwiązaniu umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 53 § 1 pkt 1 KP, jest nadal niezdolny do pracy i z tego tytułu pobiera świadczenia rehabilitacyjne, nie przysługuje roszczenie o ponowne zatrudnienie (art. 53 § 5 KP).

Przewodniczący: SSN Józef Iwulski, Sędziowie: SN Barbara Wagner (sprawozdawca), SA Katarzyna Gonera.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 28 lipca 1999 r. sprawy z powództwa Józefa B. przeciwko Zakładowi Energetycznemu Spółce Akcyjnej w B. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji powoda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 21 grudnia 1998 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku, wyrokiem z dnia 21 grudnia 1998 r. [...] oddalił apelację Józefa B. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Białymstoku z dnia 30 września 1998 r. [...] oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy w Zakładzie Energetycznym S.A. w B.

Sąd uznał, że zaskarżony wyrok został wydany po dokonaniu „wszechstronnych i wyczerpujących ustaleń, które znajdują pełne potwierdzenie w materiale dowodowym sprawy”.

Józef B. był zatrudniony u strony pozwanej od 14 maja 1991 r. na czas nie określony na stanowisku murarza – tynkarza. W okresach: od 2 do 19 września 1997 r. i od 24 września 1997 r. do 4 marca 1998 r. był nieobecny w pracy z powodu choroby. Po 4 marca 1998 r. nie stawił się do pracy. Zgłosił się w niej dopiero w kwietniu, a więc już po rozwiązaniu stosunku pracy. Zakład Energetyczny rozwiązał z powodem umowę o pracę bez wypowiedzenia z dniem 31 marca 1998 r.

Zgodnie z art. 53 § 1 pkt 1 lit. b KP – pracodawca może rozwiązać umowę o pracę bez wypowiedzenia, jeżeli niezdolność pracownika do pracy z powodu choroby trwa dłużej niż łączny okres pobierania z tego tytułu wynagrodzenia i zasiłku. Zasiłek chorobowy przysługuje przez okres trwania niezdolności do pracy z powodu choroby, nie dłużej niż przez 6 miesięcy (art. 8 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 143 ze zm., powoływanej dalej jako „ustawa”). Do okresu zasiłkowego wlicza się okres poprzedniej niezdolności do pracy spowodowanej tą samą chorobą, jeżeli przerwa między nimi nie przekraczała 30 dni (art. 9 ust. 2 ustawy). Niezdolność do pracy Józefa B. spowodowana była tą samą chorobą. Zakład Ubezpieczeń Społecznych-Oddział w B. decyzją z dnia 16 kwietnia 1998 r. przyznał mu świadczenie rehabilitacyjne od 5 marca do 2 czerwca 1998 r., przedłużając następnie okres pobierania tego świadczenia kolejnymi decyzjami - od 3 czerwca do 2 listopada 1998 r.

W ocenie Sądu, art. 53 § 1 pkt 1 lit. b KP został prawidłowo zastosowany. Pracodawca nie naruszył także art. 53 § 3 KP, albowiem powód zgłosił się do pracy już po rozwiązaniu umowy o pracę. Roszczenie z art. 53 § 5 KP nie było przedmiotem rozpoznania i jest przedwczesne, albowiem w dniu wyrokowania powód nadal był niezdolny do pracy.

Powyższy wyrok Józef B. zaskarżył kasacją. Wskazując jako jej podstawę naruszenie prawa materialnego, a to art. 53 § 3 i § 5 KP, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz zasądzenie kosztów postępowania. Twierdził, że zgłosił się do pracy w dniu 1 kwietnia 1998 r. w Zakładzie Energetycznym B. Rejon Ł., a kierownik inż. Andrzej B. wydał mu skierowanie na badania profilaktyczne do Poradni Medycyny Pracy [...] w Ł. W dniu 7 kwietnia otrzymał zaświadczenie o zdolności do pracy wydane przez lek. med. Krystynę Z. z Wojewódzkiej Przychodni Przemysłowej - Poradni Medycyny Pracy [...]. W tym samym dniu zgłosił się do pracy, ale go do niej nie dopuszczono. Nadto, Sądy błędnie przyjęły daty dotyczące przyznania świadczenia rehabilitacyjnego. Skarżący zgłosił o nie wniosek w dniu 27 lutego 1998 r. – orzeczenie lekarza orzecznika zostało wydane 19 marca 1998 r.- Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał świadczenie rehabilitacyjne od 5 marca 1998 r. decyzją z dnia 16 kwietnia 1998 r. Pracodawca odmówił ponownego zatrudnienia powoda pomimo, że przez cały ten czas – do kwietnia 2000 r. - ważne było zaświadczenie, że jest on zdolny do pracy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Art. 53 § 3 KP zakazuje rozwiązania umowy o pracę z przyczyn określonych w § 1 i 2 z pracownikiem, który stawiał się do pracy w związku z ustaniem przyczyny nieobecności.

Strona pozwana złożyła oświadczenie woli o rozwiązaniu z powodem stosunku pracy bez wypowiedzenia w dniu 30 marca 1998 r., wskazując jako datę rozwiązania umowy o pracę 31 marca 1998 r. Powód stawiał się w Zakładzie Energetycznym B. Rejon Ł. w dniu 1 kwietnia 1998 r., a zatem już po rozwiązaniu stosunku pracy. Zakaz rozwiązania umowy o pracę z art. 53 § 3 KP w sytuacji, gdy umowa ta została już wcześniej rozwiązana jest bezprzedmiotowy. Zarzut naruszenia tego przepisu należy wobec powyższego uznać za bezzasadny.

Według art. 53 § 5 KP pracodawca powinien w miarę możliwości ponownie zatrudnić pracownika, który w okresie sześciu miesięcy od rozwiązania umowy o pracę, zgłosi swój powrót do pracy niezwłocznie po ustaniu przyczyn, które uzasadniały rozwiązanie stosunku pracy.

Warunkiem zastosowania art. 53 § 5 KP jest nie tylko zgłoszenie w ciągu sześciu miesięcy powrotu do pracy (wniosku o ponowne zatrudnienie), ale i ustanie w tym czasie przyczyny uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę.

Przyczyną nieobecności w pracy Józefa B. była jego niezdolność do pracy spowodowana chorobą. Trwała ona także po rozwiązaniu umowy o pracę, tj. po 31 marca 1998 r. - do 2 listopada 1998 r. Do tej bowiem daty skarżący korzystał ze świadczenia rehabilitacyjnego. Przesłanką nabycia prawa do tego świadczenia jest, stosownie do art. 20 ustawy z dnia 17 grudnia 1974 r., niezdolność do pracy trwająca nadal po wyczerpaniu zasiłku chorobowego, jednak przy pozytywnych rokowaniach co do jej odzyskania. Warunek odzyskania zdolności do pracy przez Józefa B. w okresie sześciu miesięcy od rozwiązania z nim stosunku pracy nie został spełniony. Jego roszczenie z art. 53 § 5 KP o nawiązanie stosunku pracy uległo wygaśnięciu z dniem 30 września 1998 r. Przy tym należy podzielić stanowisko Sądu drugiej instancji, że orzeczenie pierwszoinstancyjne dotyczyło żądania przywrócenia do pracy, a w chwili wyrokowania (30 września 1998 r.) przyczyna nieobecności w pracy i rozwiązania umowy o pracę bez wypowiedzenia - niezdolność do pracy istniała nadal. Józef B. nie mógł więc w apelacji zgłaszać nowych roszczeń, w tym o nawiązanie stosunku

pracy wobec ustania przyczyny nieobecności w pracy, w związku z którą nastąpiło rozwiązanie umowy o pracę. Nadto, jego zgłoszenie się w zakładzie pracy w dniu 1 kwietnia 1998 r. mogłoby ewentualnie uzasadniać roszczenie o ustalenie, że doszło w tym dniu do zawarcia umowy o pracę przez czynności konkludentne (dopuszczenie do pracy), ale roszczeń takich powód nie formułował i nie stanowiły one przedmiotu rozpoznania, a wobec tego i wyrokowania w niniejszej sprawie.

Powołanie się na zaświadczenie wydane przez lekarza Poradni Medycyny Pracy [...] w Ł. w przedmiocie zdolności powoda do pracy nie ma dla rozstrzygnięcia sprawy znaczenia. Skarżący nie wskazuje jako podstawy kasacyjnej naruszenia przepisów postępowania. W takim przypadku Sąd Najwyższy, który rozpoznaje sprawę w granicach kasacji (art. 393¹¹ KPC) jest związany ustaleniami faktycznymi, które uznaje za niewadliwe.

Kierując się powyższymi motywami Sąd Najwyższy, stosownie do art. 393¹² KPC, orzekł jak w sentencji.

=====